

Tieslietu ministrija

Dati kā jauna nafta

TM valsts sekretāra vietniece
tiesību politikas
jautājumos L.Medina

2018. gada 25.maijs

Tieslietu ministrija

Dati kā jauna nafta

Tieslietu ministrija

Kāpēc fizisko personu datu apstrādei IR jāpievērš atbilstoša uzmanība?

Tieslietu ministrija

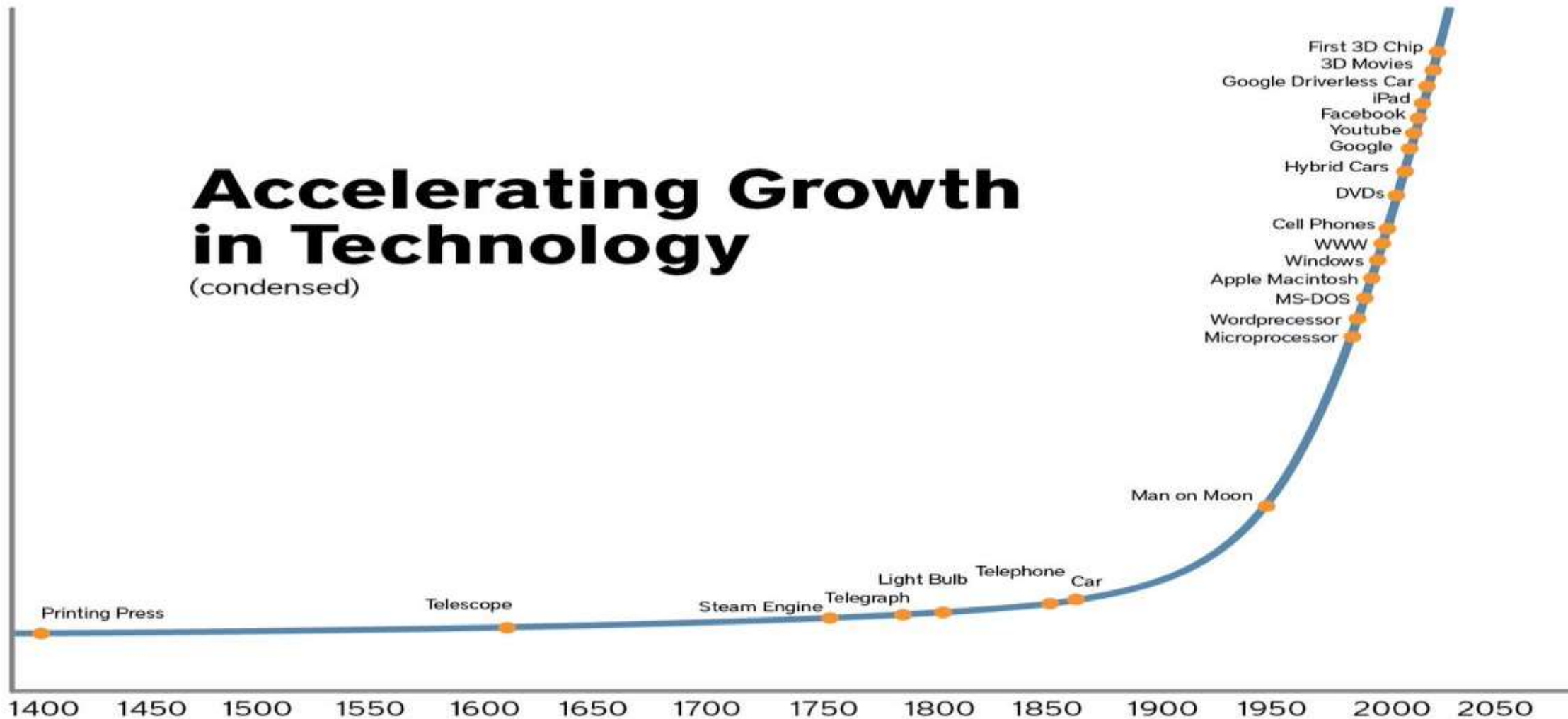
Kurp virzās attīstība?

Tieslietu ministrija

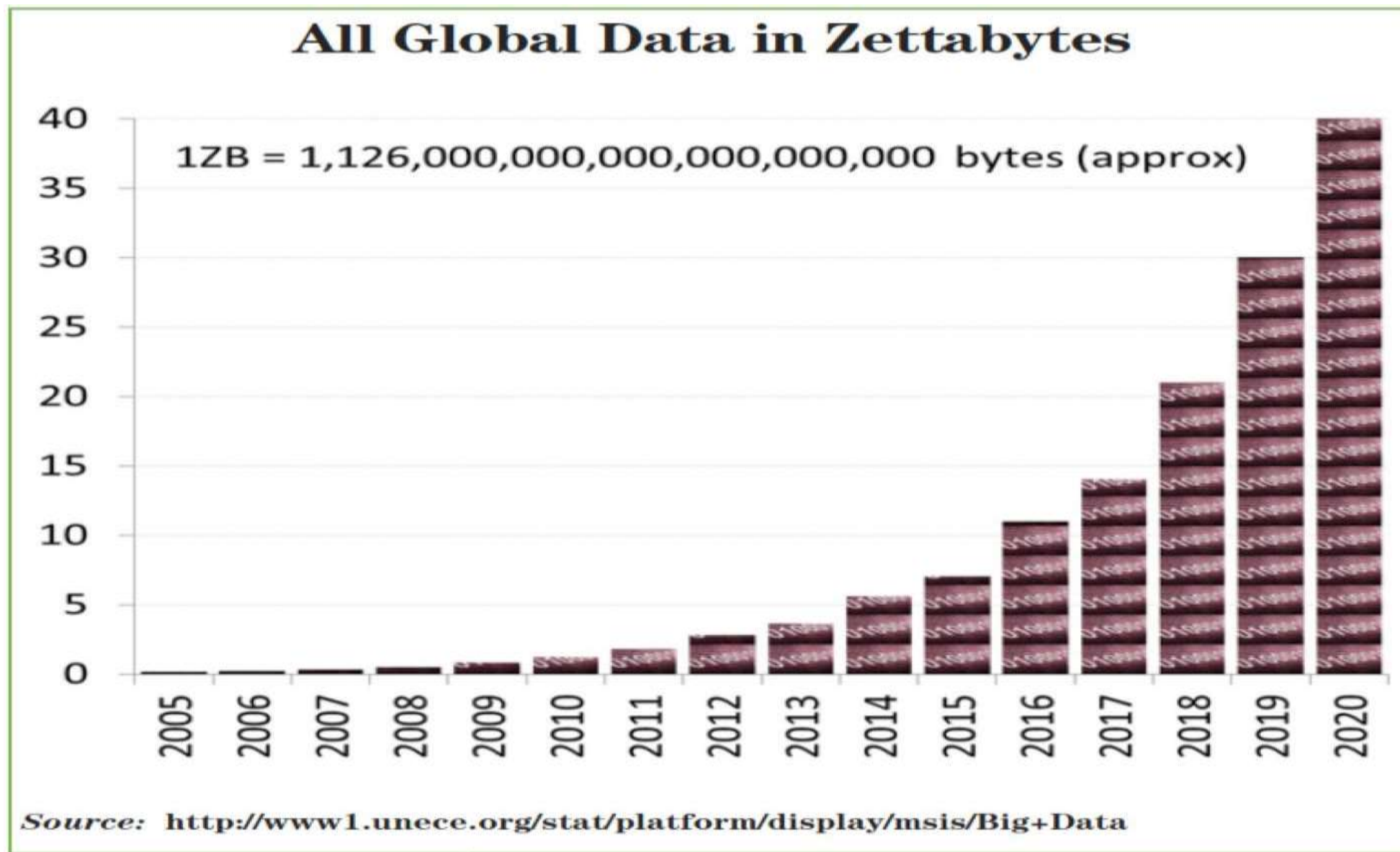
Tehnoloģiju izaugsmes paātrinājums

Tieslietu ministrija

Pasaulē radīto datu apmērs pieaug

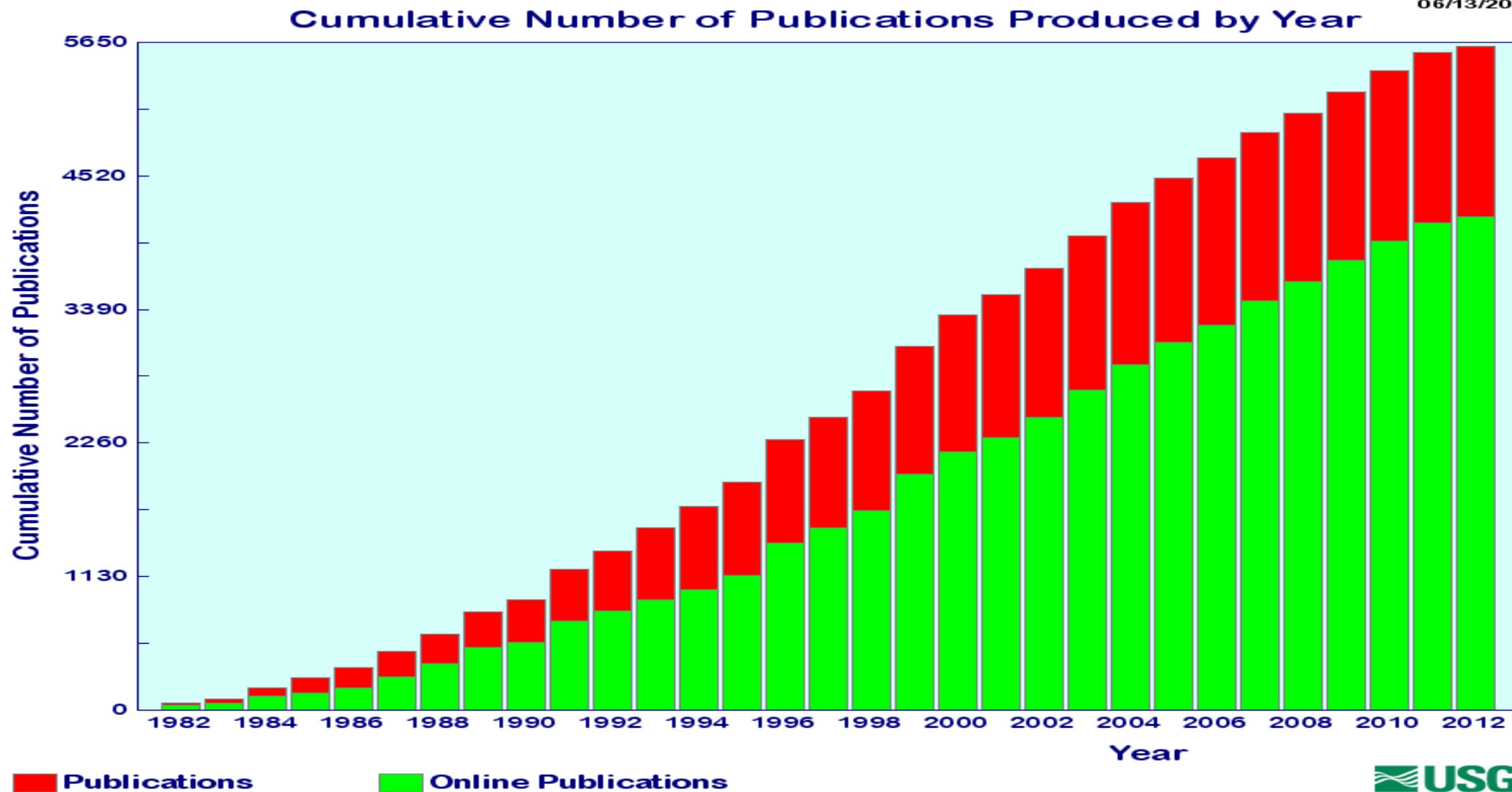

Tieslietu ministrii

Publiskotās informācijas apmērs pieaug

06/13/2012

Tieslietu ministrija

Tikai daži skaitļi, kas to ilustrē

Pēdējo 50 gadu laikā *The New York Times* ir publicējis apmēram 3 miljardus vārdus.

Twitter lietotāji uzraksta apmēram 8 miljardus vārdus katru dienu.

Facebook ir aptuveni 1 miljards lietotāji, 1,13 triljoni «like» atzīmes un 219 miljardi publiskotas fotogrāfijas.

2017. gadā tika lejupielādētas 197 miljardi aplikācijas.

Tieslietu ministrija

Papīra dokumentus nomaina digitāli dokumenti

Dokumenta saturs aizsardzība

Informācijas saglabāšana

Informācijas apmaiņa

Tieslietu ministrija

Cilvēkam pievienojas mākslīgais intelekts

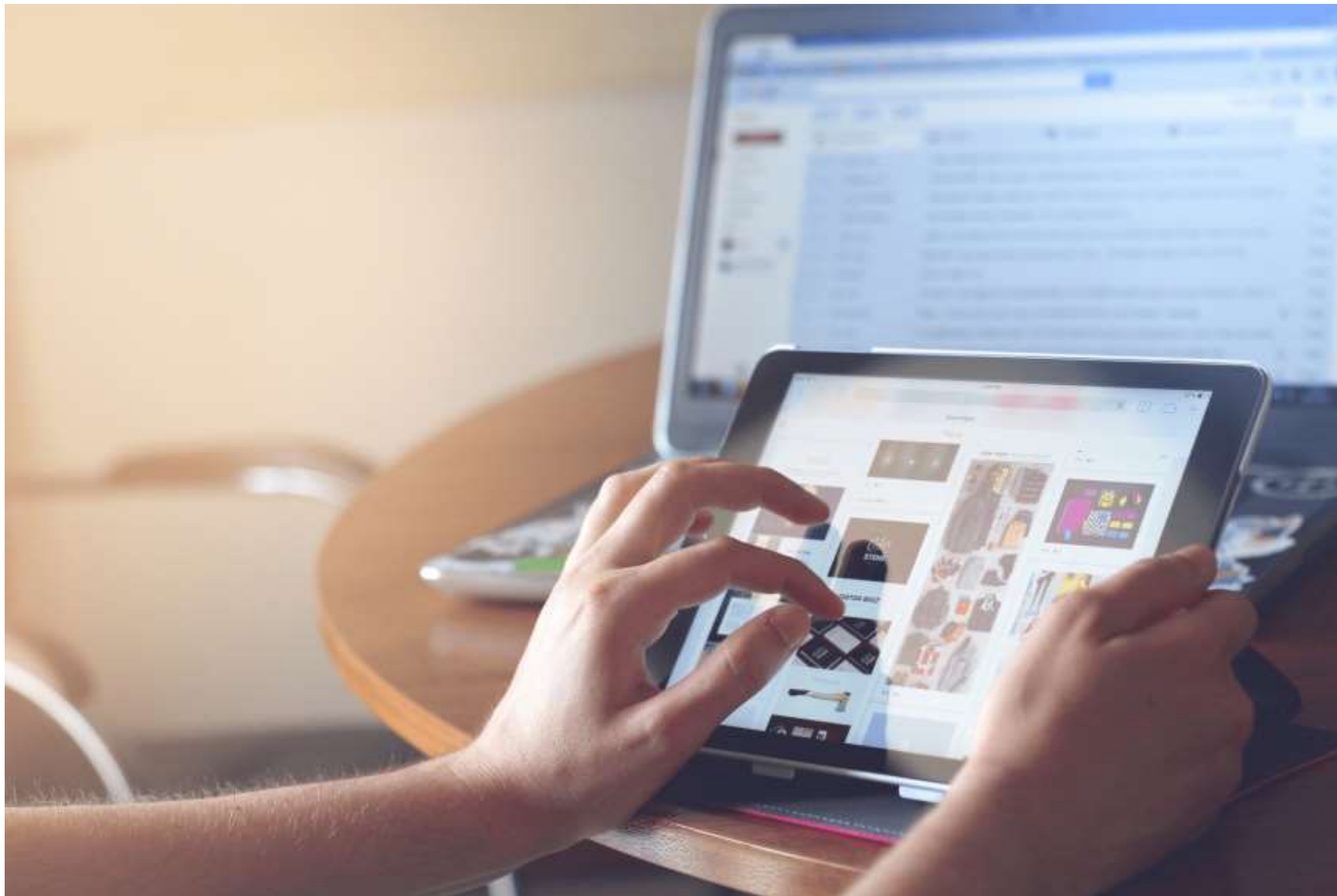
Datu apstrādes apjoms un ātrums

Datu nodošana un izplatīšana

Tieslietu ministrija

Gan profesionālā, gan sociālā saziņa notiek virtuālā vidē

Tieslietu ministrija

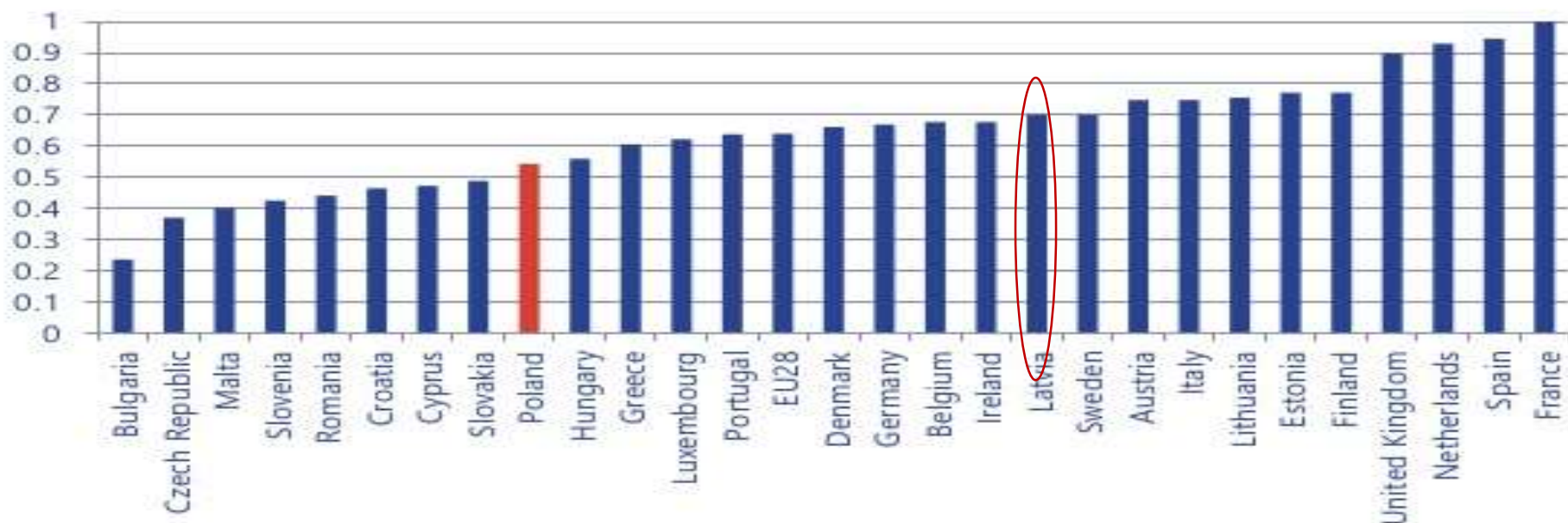
Skats no malas uz datu apstrādes apjomu Latvijā

Tieslietu ministrija

LV novērtējums

UN online service index 2014

To arrive at a set of Online Service Index values, more than 90 researchers –qualified graduate students and volunteers from universities in the field of public administration—assessed each country's national website in the native language, including the national portal, e-services portal and e-participation portal, as well as the websites of the related ministries of education, labour, social services, health, finance and environment as applicable.

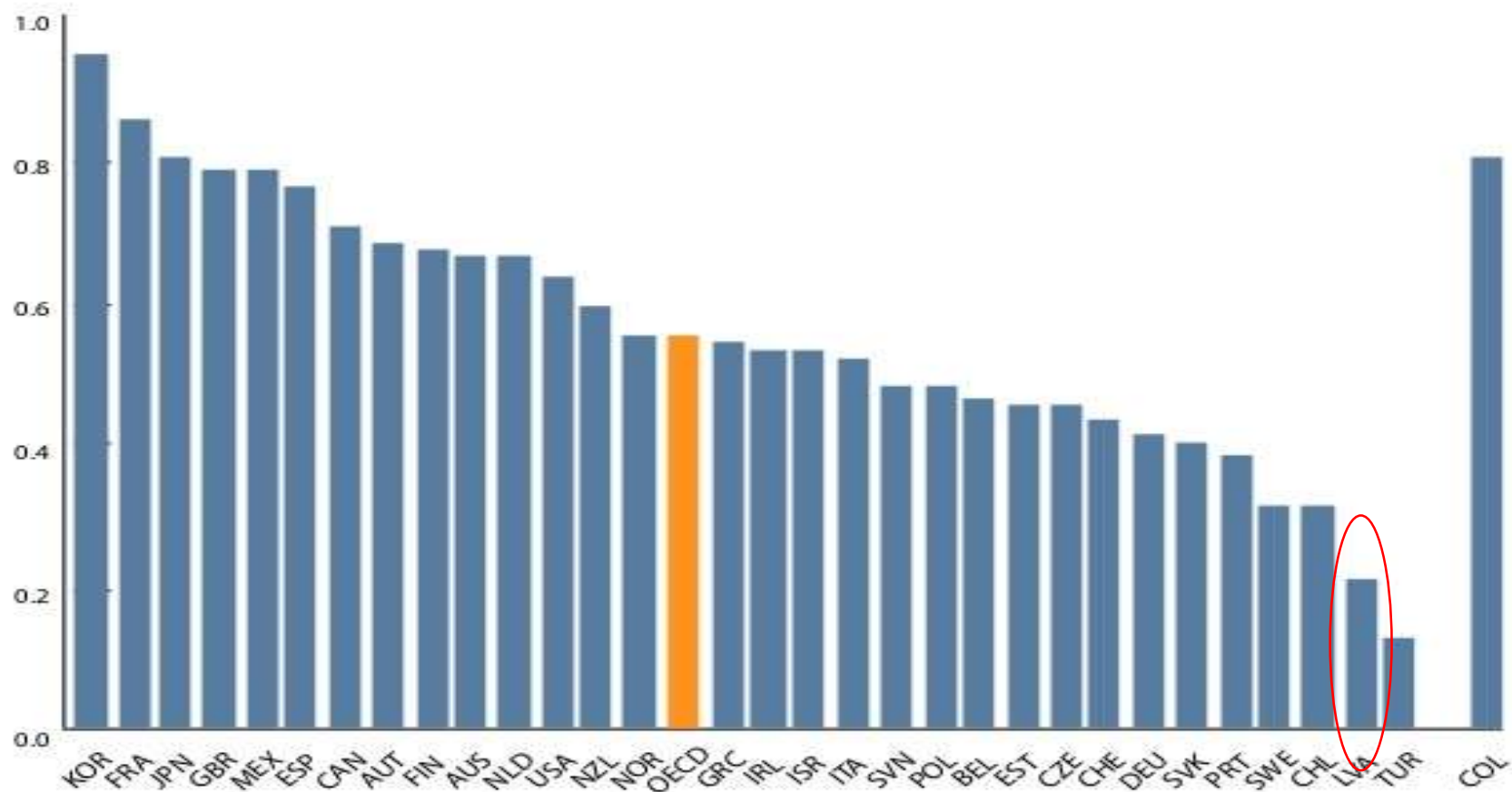

Tieslietu ministrija

Dati publiskajā sektorā

OURdata Index: Open, Useful, Reusable Government Data (2017)

Composite index: 0 lowest to 1 highest

Source: OECD Government at a Glance, 2017

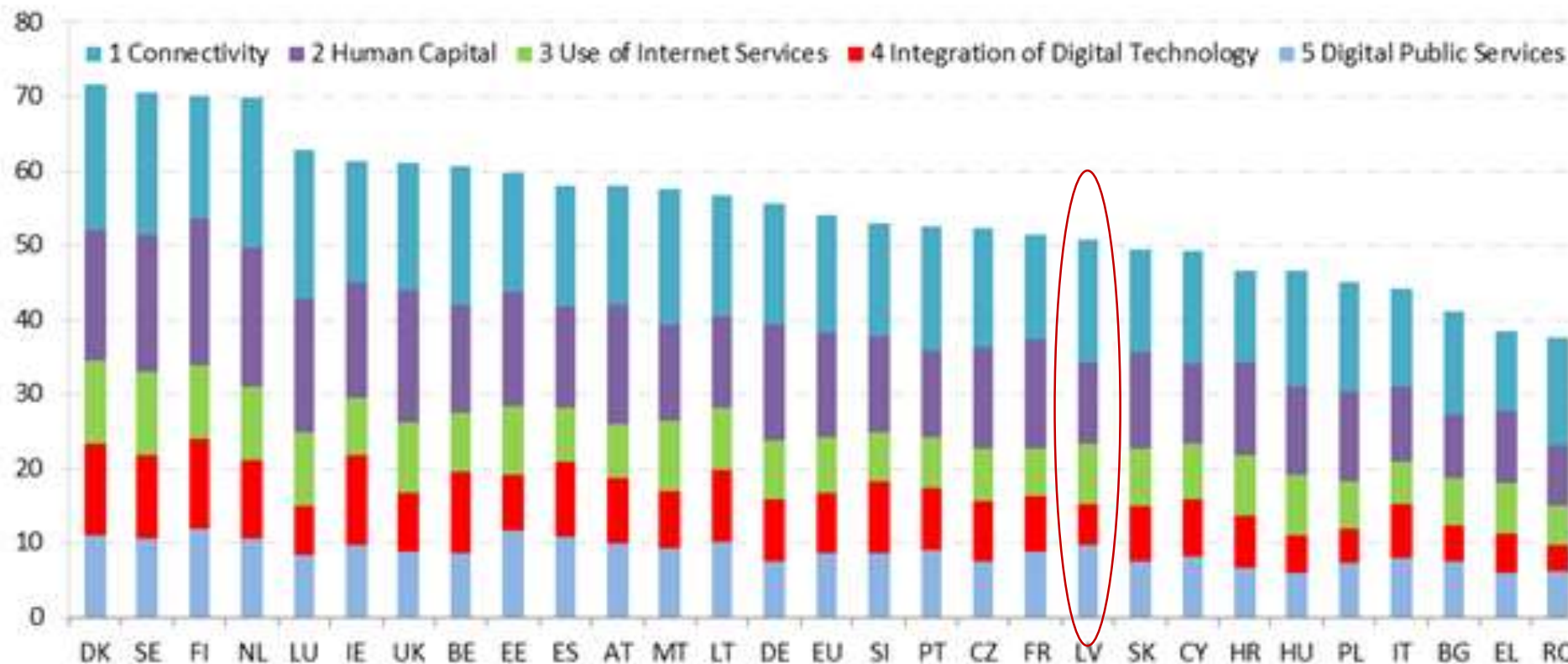

Tieslietu ministrija

DESI index

Digitālās ekonomikas un sabiedrības indekss(DESI) ir vienots indekss, kas apkopo Eiropas digitālā veikuma novērtējuma indikatorus un atspoguļo ES dalībvalstu digitālās konkurētspējas attīstību.

Digital Economy and Society Index (DESI) 2018 ranking

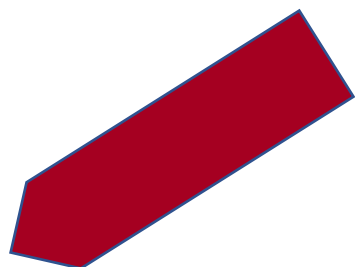

Tieslietu ministrija

Secinājums

Latvijas publiskais un privātais sektors palielinās ieguldījumus digitālās vides attīstībai, lai izturētu konkurences spiedienu un saglabātu ekonomikas izaugsmes tempus.

Fizisko personu datu apstrāde Latvijā tikai pieaugs, līdz ar to zināšanas par prasībām, kas nodrošina datu apstrādes tiesiskumu, iegūst **pamatzināšanu statusu.**

Tieslietu ministrija

Dati kā komersanta aktīvs: «jauna nafta»

Tieslietu ministrija

No cilvēka par datu subjektu?

Tieslietu ministrija

Kuras biznesa jomas ir īpaši aktīvas datu apstrādē?

- Finanšu sektors, īpaši bankas. Klasiskos bankas pakalpojumus nomaina digitālās platformas un apvienotie pakalpojumi
- Tirdzniecība – interneta veikali ir būtiski mainījuši gan patērētāju paradumus, gan tirdzniecības paņēmienus
- Telekomunikācija – no saziņas līdzekļa kļūst par sadzīves un darījumu platformu virtuālajā vidē
- Mediji - Avīzi pie rīta kafijas ir aizstājušas mājas lapas, aplikācijas, blogi, sociālie mediji
- Marketings – mākslas un programmēšanas saplūšana
- Modernās biznesa formas – kriptovalūta, blokķēdes, kopfinansēšanas platformas utt.

Tieslietu ministrija

Big Data Business Models

Access

Opening up new data sources

Commodify

Assessment and commodification

Crossuse

New uses for existing data

Combine

Fusion of data sources

Pattern recognition

Testing

Modeling

Predictions

Visualisation

Efficiency

Planning

Innovation

Customer Insights

Personalization

Quality

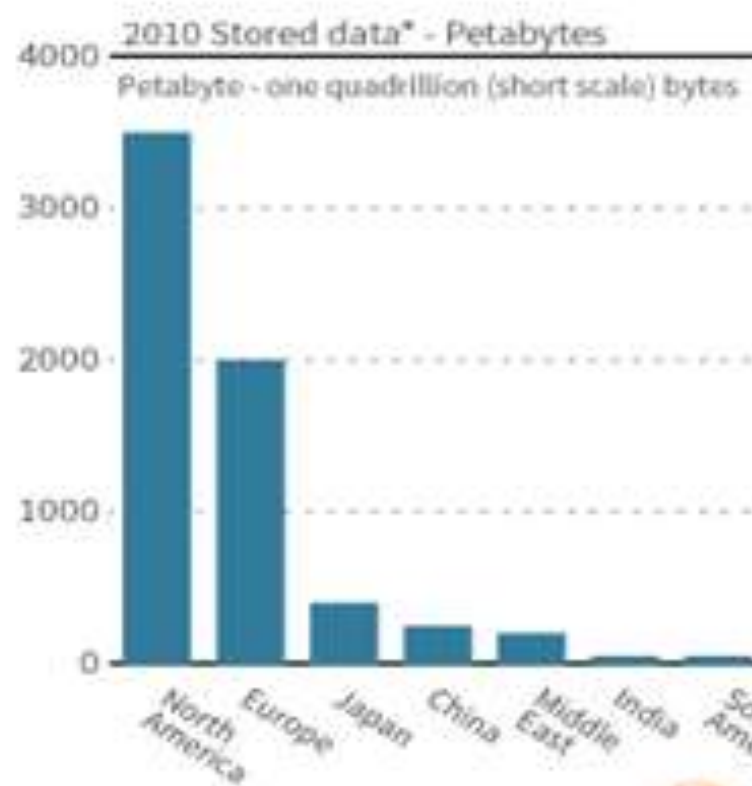
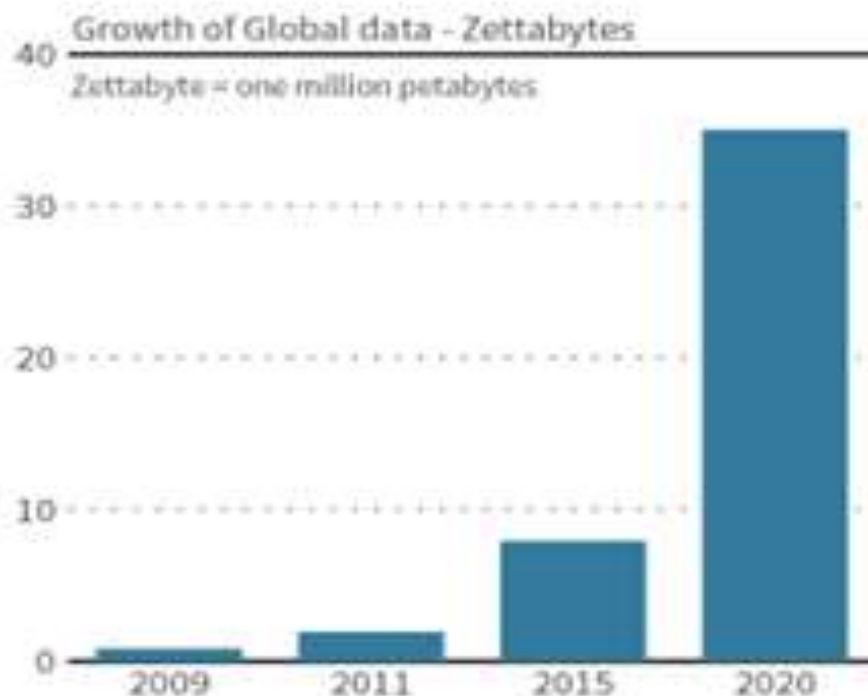
Intelligence

Tieslietu ministrij

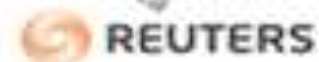
Big data growth

Big data market is estimated to grow 45% annually to reach \$25 billion by 2015

*greater than

Sources: Nasscom -CRISIL GR&A analysis

Tieslietu ministrija

Telefons no saziņas līdzekļa ir kļuvis par ikdienas datu apmaiņas rīku un darījumu platformu

Nearly **80%**
of the time people
spend on mobile
is now spent
using apps.

Tieslietu ministrija

Kāpēc aplikācijas ir kļuvušas par tik būtisku telefondzīves sastāvdaļu?

Telefons ir tikpat ikdienišķs cilvēka piederums kā zobu birste

- Izdevīgs biznesa attīstības rīks
- Tās, viegli atjaunojot, var piedāvāt aizvien jaunus produktus
- 90% cilvēku izmanto telefonu savu ikdienas vajadzību apmierināšanai
- Izmaksu ziņā efektīvs mārketinga līdzeklis
- Informācija pirms produkta ieviešanas tirgū
- Atvieglo produktu iegādi

Tieslietu ministrija

Digitālā vide ģenerē peļņu

Ad a friend

Mobile advertising revenue, \$bn

3

Source: eMarketer

Tieslietu ministrija

Pāreja no klātbūtnes fiziskajā vidē uz dzīvi virtuālā realitātē

Tieslietu ministrija

Dati publiskās varas pārziņā

Tieslietu ministrija

173 valsts informācijas sistēmas

Nozīmīgākās jomas:

Finanses 29

Iekšlietas 28

Tieslietas 21

Veselība 20

Augstākā iestāde	Attiecīgajā nozarē esošo VISR reģistrēto sistēmu skaits
Aizsardzības ministrija	2
Ārlietu ministrija	1
Centrālā vēlēšanu komisija	2
Ekonomikas ministrija	8
Finanšu ministrija	29
Iekšlietu ministrija	28
Izglītības un zinātnes ministrija	7
Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs	1
Kultūras ministrija	5
Labklājības ministrija	10
Latvijas Banka	2
Latvijas Republikas Prokuratūra	1
Latvijas Zvērinātu notāru kolēģija	1
Nacionālā elektronisko plašsaziņas līdzekļu padome	1
Pārresoru koordinācijas centrs	2
Sabiedrības integrācijas fonds	1
Satiksmes ministrija	8
Tieslietu ministrija	21
Valsts kanceleja	3
Veselības ministrija	20
Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija	12
Zemkopības ministrija	8

Tieslietu ministrija

Valsts datu nozīme

- Valsts rīcībā ir pamatdati – fiziskas un juridiskas personas un īpašums
- Valsts rīcībā ir dati, kas satur nozīmīgu informāciju par fizisko personu dzīvi
- Bez datu apstrādes valsts nevar īstenot savas funkcijas un pildīt uzdevumus
- Bez valsts rīcībā esošo datu izmantošanas nav iespējams veikt komercdarbību

Tieslietu ministrija

Tehnoloģijas un likums

Tieslietu ministrija

Riski un mīti

Tieslietu ministrija

Vai tehnoloģiju progress neapdraud drošību?

Tieslietu ministrija

Kam pieder informācija par cilvēku

- Vai ar mums manipulē?
- Vai kāds zina par mums vairāk kā mēs paši?
- Vai mūs vienmēr novēro?
- Kas ir palicis no cilvēka dzīves privātuma?

Tieslietu ministrija

Jauna realitāte un jauna ievainojamība

- Digitālā higiēna
- Kiberdrošība
- Profilēšana

Jauni likumpārkāpumu novēršanas un apkarošanas paņēmieni

- Tiesībsargājošo iestāžu IT sistēmas un to sadarbība
- Informācijas apstrāde un analīze

Tieslietu ministrija

Mīti par datu aizsardzības radītajām sekām

- Es nedrīkstu izpaust citām personām savu vārdu, uzvārdu personas kodu, e-pastu, telefonu un dzīves vietas adresi vai jebkuru citu informāciju par sevi
- Es nedrīkstu nevienam izpaust citas personas telefona nr., adresi vai jebkādu citu informāciju
- Es nedrīkstu publicēt informāciju par sevi, vai citām personām sociālajos tīklos, tajā skaitā atzīmēt savus draugus
- Nedrīkst apsveikt personas ar radio sveicieniem, publicēt apsveikumu laikrakstā, tāpat arī nedrīkst publicēt līdzjūtības, dāvanu servisiem nedrīkst izpaust adresāta vārdu un uzvārdu u.t.t.
- Neviens nedrīkst lūgt, lai persona iesniedz personas apliecinoša dokumenta kopiju/kopēt personas apliecinošu dokumentu
- Saskaņā ar Regulu katrā uzņēmumā/organizācijā, kas veic personas datu apstrādi, ir nepieciešams norīkot datu aizsardzības speciālistu

Tieslietu ministrija

Mīti par datu aizsardzības radītajām sekām

- Žurnālistiem, publicējot bildes, ir jāaizmiglo sejas, ja fotogrāfijā redzamā persona nav devusi piekrišanu fotogrāfijas publicēšanai
- Lai nodrošinātu atbilstību Vispārīgās datu aizsardzības regulas prasībām, ir nepieciešams atkārtoti saņemt piekrišanu no uzņēmuma/organizācijas klientiem
- Ievāktos personas datu uzņēmums/organizācija var izmantot pēc saviem ieskatiem t.i., jebkuram personas datu apstrādes mērķim
- Personas datus var apstrādāt tikai un vienīgi tad, ja ir iegūta personas piekrišana
- Kamera pie privātmājas drīkst filmēt tikai īpašumu, tā nedrīkst būt vērsta uz publisko teritoriju
- Vairs nedrīkstēs filmēt vai fotografēt publiskos pasākumus, kurus rīko publiska iestāde

Tieslietu ministrija

Vai VDAR ir atbilde?

Jums atbildēs Tieslietu ministrijas pārstāvji turpmākajās prezentācijās!

Tieslietu ministrija

Paldies par uzmanību!